rus ē pfectus.s.xxviij.tolle ptes.s.dimidiā ⁊ circa.ff.de vb.sig.nomē: q̄z vltra dimidiā nō cēt repire aliquotas:ut.s.dixi.xiiij.est pars aliquota: q̄z bis sumptū fa.xxviij.xiij.xij.xi.x.ix.viij.nō sunt ptes aliquote.de.xxviij.aliquotiēs sumpte nō inferunt pcise suū totū.sed plus ul'min⁹. nam.xiij..bis sumptū.fa.xxvi.ter sumptū fa.xxxix.⁊ sic pl⁹ ul'min⁹.⁊ sic ð singulis vij.ē ps aliquota:q̄z q̄ter sumpta infert suū totū.vi.⁊.v.non sūt ptes aliquote.iiij.vo est pars aliquota:q̄z septies sūptū infert suū totū tria nō est pars aliquota sed duo ⁊ vnū bñ sunt ptes aliquote:q̄z.xiiij.vicib⁹ duo facit.xxviij.⁊.xxviij.vicib⁹ vnū fa.xxviij.ergo restat q̄ oēs ptes aliquote ð.xxviij.sūt.xiiij.vij.iiij.ij.⁊.i.s3 ex his aliquotis simł aggregatis resultat pcise totū.q̄z.xiiij..vij.iiij.ij.⁊.i.faciūt.xxviij.ergo s3 diffinitionē superiorē.xxviij.ē numer⁹ pfect⁹:⁊ sic ēt de alijs pfectis.ꝯputaui āt ð isto vt meli⁹ intelligeret deffi de senario.⁊ ex impfectis dixi q̄ alij sūt diminuti de qb⁹ solet poni exēplū in octonario tres.n.sunt ptes aliquote de octo.s.iiij.ij.⁊ vnū faciunt.vij.⁊ sic ē ipfectus diminut⁹ vide in q̄ternario cuius due sunt ptes aliquote.s..ij.⁊ vnū:q̄z bis.ij.iiij.⁊ q̄ter vnū.iiij.s3 duo ⁊.i.faciūt tria ergo ⁊ q̄ternari⁹ nūer⁹ ipfect⁹ diminut⁹.⁊ vide in.ix.cui⁹ ēt due sūt ptes aliquote.s.tria ⁊ vnū:s3.iij.⁊.i.faciūt q̄tuor:⁊ sic ē ipfectus diminut⁹. In ipfecto abūdanti solet exēplū poni ī duodenario cui⁹ aliquote sunt.vi.iiij.iij.ij.⁊.i.s3 iste aliquote sił aggregate:reddūt plus q̄ totū.s.xvi.ergo ē ipfect⁹ abundās.vide in.xx.cui⁹ partes aliquote sunt.x.v.iiij.ij.⁊.i.q̄ simul aggregate reddunt pl⁹ q̄ totū.s.xxij.⁊ sic ē numerus ipfect⁹ abundās: hec late clare ⁊ cōputando posui ut bene ītelligatur hoc qd nō est de materia iuristarum.

comprehendens pfectā ī reb⁹ agendis formā tribuat:⁊ in morib⁹ disciplinā. Nec sine[a] cā morē predecessor[b] nr̄or:q cū ꝯstōnes aliquas ꝑmulgabāt[c]:nouiter eas mandabāt sub ātiquar serie situari: omisimus in hac parte suarę.hec.n.fecim⁹ ne īfinitos[d] libros destrui:⁊ alios nō sine maximis dispendijs laboribus[e] ⁊ expensis ð nouo fieri oporteret. ¶ Uniuersitati[f] u're igitur p apostolica scripta mādam⁹:quatenus librū hmōi cum multa maturitate[g] digestum quē sub bulla[h] nr̄a vobis trāsmittimus: prompto suscipientes affectu eo vtamini decetero[i] in iudicijs ⁊ in scholis[k] nullas alias preter illas que inseruntur: aut spāliter reseruātur[l] ī eo decretales aut ꝯstōnes a quibuscūq; nr̄is p̄decessorib⁹ ro.pō.post editionē dci voluminis[m] ꝑmulgatas recepturi vlteri⁹: aut pro decretalib⁹ habituri

Rubrica de sūma trinitate et fide catholica.

Gregorius.x.in generali concilio lugdunensi.

a ¶ Nec sine:ātipophora:rn̄det.n.tacite qōni qua q̄ri posset q̄re nō mādabat istas decre.poni in antiqua cōpilatione gre.sub suis titulis

b ¶ Predecessorū.inno.iiij.⁊ greg.x.scripserunt.n.hi in proemijs suis doctorib⁹ ⁊ scholarib⁹ ut decr.q̄s mittebāt sub suis ti.put exprimebatur ī ipis īseri facerēt.vnde qdā faciebāt ipsas scribi ī fi.titulorum compilationis. Gre.⁊ isti seruabāt mādatū:qdam faciebant de eis volumina.⁊ isti nō seruabant mandatum ipsorum ut hic patet.

c ¶ Promulgabant.leges īstituuntur cum ꝑmulgantur.iiij.di.§.leges.

d ¶ Infinitos.oēs.s.editos ante huius libri cōpilationem.

e ¶ Laborib⁹.no.maxios labores esse in libris scribendis ⁊ ē ꝯ scholares q semp duꝫ sūt ī studio faciūt scribi libros dū laborare deberēt ad studiū laborib⁹.n.talib⁹ ⁊ expēsis pcēdū ē de do.⁊ cō.finem.

f ¶ Uniuersitati.conclusio.

g ¶ Maturitate:qd fieri dz.xxxv.q.viij apostolice.s.ð scri.ad audiētiā.i.

h ¶ Bulla.alias nō creditur mandatum principis.ut.xcvij.di.nobilissimus:vbi de hoc:⁊.C.de man.prin.l.vna.

i ¶ Decetero.ꝯstō ergo respicit futura:qd de pendētib⁹ dicā.j.de ele.l3 ea nō qn̄ icipiāt ligare ꝯstōnes hui⁹ sexti li.dicā ī fi.sexti li.sup data.

k ¶ Scholis hoc expone:ut no.in proemio.Gre.

l ¶ Reseruantur.sicut decre.exijt q seminat.reseruata.j.de vb.si.⁊ ꝯstōnes oēs edicte sup negocio heretice prauitatis nō ꝯrie ꝯstōib⁹ huius libri sexti:ut.j.de here.c.vlti.in fi.itē posset dici de reuocatorijs de qbus.j.de pbē.c.pe.⁊ antepe.⁊ de con.preben.c.vlt.Jo.an.

m ¶ Uolumis.s.cōpilatōis gre.ix.⁊ sic vides hodie p hūc finē q̄ decre.de fi.instru.pastoralis.nō h3 locū ī decretalib⁹ editis post compilationē gre.ix.⁊ an̄ hunc librū:s3 posset hr̄e locum ī decr.bonifacij editis post cōpilationē hui⁹ sexti:⁊ in oībus p eum vel eius successores edendis.

Rubrica de sum.tri. Huius.vi.li.rubrice iudicio meo cōtinuāde nō sunt rō.q̄z sm hoc q̄ occurrebāt aliq̄ addenda:mutāda:detrahēda:ul corrigēda.sic addita:mutata detracta vel correcta fuerūt habito respectu ad cōpilationē antiquā:⁊ ipsius rubricarū hic ordīe retēto.si nihil ī tit. volebat addere vel mutare illo omisso transibat ad sequētes:vñ sm rei veritatem decre.huius libri ī cōpilatione antiqua debebat sub suis titulis collocari sed omissum fuit ex cā:ut.s.in proemio ver.nec sine cā:de istius tn̄ rubrice cōtinuatione ⁊ materia dic ut no.her.s.co.ti.

Fideli. Errore grecor̄ q dicebāt spm̄ scm̄ ꝑcedere a solo pr̄e extirpato per canones.de cō.di.vi.c.pe.⁊ vlti.adhuc qdā errores alios inciderūt negantes spiritū scm̄ eternaliter ꝑcessisse a pr̄e ⁊ filio alijs dicētib⁹ q̄ ab vtroq; ꝑcedebat:nō tāquā ex uno pri.sed tāquā ex duob⁹ pricipijs ⁊ duabus īspirationib⁹.greg.x.in generali cōcilio lugdun̄.primo ponit confessionem suam quam etiā dicit sancte romane ecclesie catholicor̄ patrū grecorū doctorū ⁊ latinorū obseruantiā ⁊ doctrinā .s.q̄ spūs sanctus eternaliter a patre ⁊ filio:⁊ tāquā ab vno principio ⁊ vnica spiratione ꝑcedit:demū reprobādo dānat oēs q ꝑmissa negare vel cōtrariū asserere presumpserint.scd̄a ibi.s3 quia.

¶ Spūs sanct⁹ eternaliter a pr̄e ⁊ filio tāq̄ ab vno principio ⁊ vnica spiratione procedit.h.d.Jo.an.

Fideli[n] ac deuota ꝑfessione[o] fatemur: q spūs scūs eternaliter[p] ex pr̄e ⁊ filio[q] non tanq̄ ex duob⁹ pncipijs: s3 tanq̄ ex vno pncipio: nō duab⁹ spirationibus: sed vnica spiratione ꝑcedit. Hec ꝑfessa est hacten⁹: predicauit ⁊ docuit[s]: hoc firmiter[t] tenet ⁊ p̄dicat: profitetur ⁊ docet sacrosā.ro.ec. mater oīū fideliū[u] ⁊ magistra.hoc h3 orthodoxorū[x] patrū[y] atq; doctorū[z] latinor̄[⁊] pariter ⁊ grecorū[ꝯ] incōmutabilis ⁊ vera[ꝫ] snia. ¶ Sed q̄z nonnulli pp irrefragabilis premisse veritatis ignorantiā[a] in errores varios sūt ꝑlapsi. Nos huiusmodi erroribus viā precludere[b] cupientes hoc sacro approbāte ꝯcilio dannam⁹[c] ⁊ reprobamus oēs q negare p̄sūpserint eternaliter spiritū sanctū ex pr̄e ⁊ filio ꝑcedere: siue ēt temerario ausu asserere[d]: q spūs sanctus ex pr̄e ⁊ filio tāq̄ ex duob⁹ pncipijs ⁊ nō tanq̄ ex vno procedat.

n ¶ Fideli.s.eo.firmiter:⁊.s.ð here.dubius:⁊ est simile.C.de his q ad ecce.cōfu.l.fideli ⁊ dic fideli quo ad mentem: deuota quo ad exteriores act⁹.q..d.humili:ad hoc.j.de imu.ecc.de.decet.

o ¶ Professione.i.confessiōe.

p ¶ Eternalr.nam ē pater generās: filius nascēs: spūs sanctus ꝑcedens pariter ab vtroq; absq; initio semp pariter ac sine fine.s.eo.firmiter circa princi.de cōse.dis.iij.c.vlt.C.de sum.tri.in epistola inter claras:s3 opponitur:trinitas est vnum vniuersorū principiū:ut.s.eo.firmiter.ergo non ē ibi eternitas: q̄z eternū vere sine principio: sine fine.sol.ē principium principiās nō principiatū: ut referatur pricipiū ad res creatas non ad ipsam diuinitatem.

q ¶ Et filio.confunditur hic error grecorū dicentiū spūm sanctū a solo patre ꝑcedere. Mouebantur auctoritate euangelica.Jo.xvi.ibi.Spūs sanctus q a patre ꝑcedit.item in symbolo apud eos hec dictio simplr cōtinetur qui ex patre ꝑcedit. Nos adimus filioq;:ad idem lex.C.de sum.tri.l.ij.vbi dr spūm sanctum quem ex summo rerum parente speram⁹ ⁊c̄. sed ad hoc ⁊ similia r̄ndetur q̄ expressio pr̄is nō excludit filium:īmo potius icludit cum ipor̄ opera īseparabilia sunt.xxviij.q.i.sic enim.de cō.di.iij.c.vlti.vnde cum pr̄ ⁊ filius sint vna essentia substantia seu natura: ut ī pre.decre.firmiter nō pōt ab vno solo ꝑcedere.nec sumus excōicati vt dicebāt greci.addēdo in symbolo filioq;:q̄z illud poti⁹ ē declarare q̄ addere.⁊ adde q̄ no.de con.di.v.c.pe.sed obijcitur ad hanc cōstitutionem q̄ sit supflua:ex eo q̄ hoc idē dictum fuerat.s.eo.firmiter.ibi spūs sanctus pariter ab vtroq; ⁊c̄.s3 dic q̄ hic expressius modum ꝑcessionis aput dicēs q̄ non tāq̄ ex duob⁹ ⁊c̄.preterea hic dānantur asserendo vel negando ꝯtrium sentientes.

s ¶ Docuit.no.q̄ in his q̄ sunt de fide catholica ⁊ eius articulis necessario tenemur debemus.⁊ sequi qd tenet ⁊ sequitur romana ecclesia: alr̄ essemus heretici.s.e.ti.c.i.⁊.ij.sed ī alijs nō habem⁹ necessario sequi ⁊ tenere qd sequitur:nisi sequatur ⁊ doceat.xi.di.nolite vbi de hoc.xij.di.nouit.xxxi.di.alr.de cō.di.iiij.de trina .in vna.n.fide nil officit sancte ecclesie ꝯsuetudo diuersa:ut ibi.

t ¶ Firmiter.s.e.firmiter.

u ¶ Fidelium.de his q sunt foris nil ad nos.xi.q.iij.inter vba.ij.q.i.multi de dictor.gaudem⁹.l3 ab eis expediat bonum habere testimoniū:ut ibi.⁊.viij.q.i.l3 ergo.s.de san.vn.c.vno.§.ad exhibendum.xi.q.iij.nō sunt.xij.q.i.nolo.

x ¶ Orthodoxor.i.catholicorum. y ¶ Patrum.xv.di.c.i.

z ¶ Doctorū.quorū est ordo precipuus in ecclesia.s.de hereti.cū ex iniuncto.§.cum igitur:⁊ per doctores predicatores ⁊ prelatos intelligas.xliij.di.c.i.

⁊ ¶ Latinorū.ut augustini hieronymi.ambrosij:⁊ gregorij.xx.di.ð libellis.xv di.sancta.j.de reliqui.c.i.

ꝯ ¶ Grecorū.aliquorū:ut Joānis chrysostomi.cyrilli:athanasij:didimi:⁊ ephesini concilij patrum.greci.n.ꝯtrium dicunt:ut.s.dixi vel dic sm Guil.q̄ in B generali lugdun̄.conci.greci qd hic dr fuerunt publice professi:⁊ symbolum cū adiectione als filioq;.ibi publice cantauerunt de mandato imperatoris ⁊ ecclesie grecorū.vtinā corde credant.xxiij.di.psalmista.

ꝫ ¶ Uera.als posset ī melius cōmutari.xxxv.q.ix.apostolice.⁊.c.seq.

a ¶ Ignorantiā.q̄ cunctorū errorū ē mr̄:ut.xxxviij.di.ignorantia.nec ī his excusat ignorantia.nā ignorās ignorabitur:ut ea.d.q ea. ad idē.xvi.q.i.si cupis.xxij.q.ij.in qbus:⁊.c.se. b ¶ Precludere.ut.lxxxiij.di.error.s.de spon.iter opera. c ¶ Damnamus.s.e.damnamus.⁊ dic damnam⁹.⁊ reprobamus.i.reprobando damnamus.

d ¶ Asserere.s.dixi negare:qd si qs nec negat nec asserit sed tacēs sic sentit videtur non teneri:q̄z tacere ē preter ista duo.xxij.q.ij.neqs.j.de reg.iur .is qui tacet ⁊.ff.eo.l.q tacet.sol.l3 non ex vbis:tn̄ ex mēte iudicatur hereticus.de heret.c.i.xxiiij.q.iij.heresis.⁊.c.hereticus:⁊ deus audit in corde:ut.xvij.q.i.§.si ergo.⁊.cor.iterrogat.xiiij.q.v.si qd.⁊.xv.q.vi.c.i.